

عنوان مقاله:

مدل گردش منطقه ای برای ایجاد شاخص های چرخندی در جنوب ایران

محل انتشار:

ششمین همایش پیش بینی عددی وضع هوا (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمد رضا پیشوایی - استادیار بخش مهندس آب، دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز، ۷۱۴۴۱ شیراز

ارمغان انصاری بصیر - دانشجوی بخش مهندس آب، دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز، ۷۱۴۴۱ شیراز

محمد رضا فرزانه - دانشجوی بخش مهندس آب، دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز، ۷۱۴۴۱ شیراز

خلاصه مقاله:

مدل گردش منطقه ای (RCM) در جنوب ایران بر اساس جریانات گردش جوی مطابق نقشه های استاندارد همدیدی در دراز مدت بصورت میانگین های ماهیانه در نظر گرفته شد. شاخص های چرخندی برای لایه میانی 500 میلی بار (SUCI) در دوره 1948-2003 میلادی و همچنین سطح زمین (SSCI) در دوره 1979-2003 میلادی متمرکز شده روی شیراز برای اولین بار در ایران ایجاد گردید. دو معیار انحنای و گرادیان خطوط تراز برای تشخیص نوع گردش و شدت آن مورد توجه بود که کلا 10 نوع مختلف گردش جوی تجزیه گردید. گستره مقادیر شاخص ها از -2 تا +2 با تفکیک 0/1 میباشد که با خطای کمتر از 10% بدلیل تلورانس تخصیص امتیاز و همچنین عامل عدم قطعیت همراه است. این شاخص ها در فاصله شعاعی حدود 250 km کیلومتر از شیراز معتبر بوده و سطحی در حدود 200/000 km² را می پوشاند. مقایسه منفی و مثبت بترتیب نشان از میزان اثر سامانه های پر فشار و کم فشار در منطقه می کند. ترکیب SUCI و SSCI بطور پیشرفته ای وضعیت اقلیم شناسی همدیدی را در منطقه توضیح می دهد. در نیمه گرم سال الگوهای گردش متضاد، کم فشار حرارتی زمین و پر فشار جنب حاره ای لایه میانی بخوبی مشهود است. در نیمه سرد سال به جریان های گردش برون مثل غربی مدیترانه ای اجازه عبور روی منطقه داده می شود. شاخص چرخندی در شرق مدیترانه (MUCI) نیز در دوره 1948-2003 میلادی ساخته شد که نتایج حاکی از وجود یک ناه در طول ماه های سال دارد. در تحلیل پاسخ های اقلیمی برای ایستگاه انتخابی شیراز، شاخص های چرخندی با دما بهتر از بارش برآورد می شوند. بعنوان اولین شاخص غالب، SUCI بر هر دوی دما و بارش بترتیب اثر منفی و مثبت می گذارد. دومین شاخص غالب برای دما متعلق به SSCI بعنوان اثر گذار مستقیم و برای بارش متعلق به MUCI می باشد که غربی مدیترانه ای را بعنوان جریان غالب باران آور روی منطقه اثبات می کند. اثر شاخص های کنترل از دور، SOI و NAO، بطور معنی دار مشاهده نشد. نتایج بدست آمده قانون اول جغرافی را تایید می کند که بر اساس آن شاخص های نزدیک بیشتر با عناصر محلی اقلیمی در ارتباط هستند تا شاخص های دور در نظر گیری RCM، پیشنهاد شده برای 5 نقطه ایران، ضروری بنظر می رسد تا بتواند شکاف میان پاسخ های خرد و درشت مقیاس را پر نماید و بوسیله آن اصل پیوستگی در اقلیم شناسی را هموار سازد.

کلمات کلیدی:

شاخص های چرخندی، جنوب ایران، دما، بارش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/10413>

